Die Armoede in Afrika

Siegfried Stampa

Inleiding

Armoede is die onvermöe om ʹn gewensde hoeveelheid voedsel en water asook ʹn gewensde kwaliteit van behuising te verkry. Uiterste armoede is ʹn noodtoestand. Betrokke mense ly aan honger en koue. Mense wat voedsel en beskerming het, ag hulleself as arm indien hulle minder voedsel of behuising tot hulle beskikking het as wat wenslik beskou word. Wenslik is vir die meeste persone om en by wat ander mense van hulle land of selfs van ʹn ander land het. Ons mag nie ooreenstem dat dit die regte maatstaf is nie.

Die **gemiddelde inkomste** van ʹn bevolking word dikwels as ʹn maatstaf van welsyn gebruik. Hierdie maatstaf is onakkuraat, omdat die inkomste van gegoede persone by die berekening ingesluit word. Die sterfte persentasie van kinders en die versorging van seniors en siekes word ook dikwels as maatstaf van armoede gebruik.

Welgesteldheid, die teenoorgestelde van armoede, kan (behalwe deur erfdeel) deur eie poging of deur mag ontstaan. Welgesteldheid deur mag is slegs moontlik wanneer ander mense in die land produktief is, en die mag uitoefenende persone ʹn gedeelte van die produktiewes se inkomste kan afskep. Dit lei onvermydelik tot die vermindering van die lewenskwaliteit van hulle afhanklikes. Dit is in werklikheid ʹn vorm van uitbuiting.

Eie pogings verskaf aan die mens welsyn deur inkomste uit eie werk of uit beleggings, of ook deur vermindering van eie lopende uitgawes. Inkomste deur eie werk hang af van die kwalifikasie, pligsgetroue werksverrigting en kuns om sy eie werksvermöe aan te bied.

Verdere faktore is goeie administrasie van oorskotte, beplanning van die eie toekoms, inisiatief en akkurate skatting van eie werksvermöe. Die eie benodighede kan verminder word indien die natuurlike verlange na iets ingeperk word.

La malriĉo en Afriko

Siegfried STAMPA

Enkonduko

Malriĉeco estas la malkapablo atingi la dezirindan kvanton da nutraĵo kaj akvo, kaj havigi al si certagradan loĝkvaliton. Ekstrema malriĉeco estas mizero. La koncernaj homoj malsatas kaj frostas. Tiuj, kiuj havas manĝaĵon kaj protekton tamen opinias sin malriĉaj, se ili disponas pri malpli adekvata nutraĵo kaj loĝado ol ili rigardas dezirindaj. Dezirinda por la plej multaj homoj estas tio, kion posedas aliuloj de la propra aŭ aliaj landoj. Oni eble ne samopinias ke tio estas ĝusta mezurilo.

La **averaĝa laborenspezo** de la loĝantaro estas ofte uzata kiel gradmezurilo por malriĉo. Tia mezurado estas malĝusta, ĉar tiu ĉi taksado inkluzivigas ankaŭ la enspezojn de bonstatuloj. Ankaŭ la mort-ofteco ĉe infanoj, prizorgado de malsanuloj kaj de maljunuloj rolas kiel mezurilo de malriĉeco.

Bonstato, la kontraŭo de malriĉeco, estas atingebla (krom per heredaĵo) per propra laborpeno – aŭ per atingo de potenco. Bonstato per potenco eblas nur, se aliaj homoj estas produktivaj kaj el ilia enspezo la potenculo havigas certan parton al si mem. Tio rezultigas neeviteble malaltiĝon de la vivokvalito de la subuloj kaj fakte estas certagrada ekspluatado.

Propra laborpeno kondukas al bonstato pere de enspezo el propra laboro aŭ moninvesto, kaj ankaŭ per limigado de la propraj kontinuaj elspezoj. Enspezoj per propra laboro dependas de kvalifikiĝo, konscieco pri siaj devoj kaj la talento oferti la propran laborkapablon.

Pliaj faktoroj estas la bona mastrumado de la gajnoj, planado por la estonto, iniciatema aktiveco kaj preciza taksado de la propraj kapabloj. La membezonojn malaltigi eblas per limigo de la natura dezirego havigi al si (pli ol la necesajn) dezirindaĵojn.

Armoede kan beskou word as n lewenspaadjie wat sommige mense moet verduur. Dit kan egter ook as 'n uitdaging beskou word wat 'n mens self kan oplos.

Verskille tussen mense

Mense se sienswyses oor bogenoemde faktore is nie dieselfde nie. Dus verskil hulle vermöe om welsyn te bereik. Die bewering dat alle mense gelyk is moet 'n mens as foutief beskou, waarskynlik is dit eerder 'n leuen. Dit wil se, dit is 'n misleidende idee waaruit ander mense voordeel trek. Hierdie misleidende sienswyse het die oorwinning van armoede erg geteister [1]. Die betere benadering sou wees om die verskillende vaardighede van mense te erken en werksplekke volgens die vermöe van elke individu toe te wys. Hierdie stap is vir die oorwinning van armoede onvermydelik. Die identifikasie van die agtergrond tot die verskille tussen mense sou ook help om armoede te bestry.

Gevolge van armoede

Nasionale armoede benadeel die betrokke nasies direk en indirek. Die direkte gevolge is die swaarkry van die armes: swak voedingstoestand, ondoeltreffende mediese versorging en blootstelling aan nat of koue weer wat tot siektes ly. Siek mense moet deur ander versorg word en belas die nasionale uitgawes.

Verminderde inkomstebelastingsinvordering verhinder die staat om skole en beroepsgerigte onderwysinstansies te stig en te onderhou. Onvoldoende opleiding vererger opnuut die armoede.

Nasionale armoede verminder die spaarvermöe. 'n Tekort aan eie kapitaal belas die opbouende ekonomie met höe rente vir geleende geld. Die verdienste van ondernemings word op die manier verlaag. As die geld in die buiteland geleen word, verhoog die veranderlike wisselkoers hierdie belasting. Geen land kan die probleem ontduik deur die betaling van rente of die terugbetaling van geleende kapitaal op te skort, soos dit dikwels in Afrika probeer word. Nuwe kapitaal kan daarna net teen 'n nog höere rentekoers verkry word.

Die staat as alternatiewe kapitaalverskaffer is 'n bedrieglike bron. Die staat kan geld uit verhoogde belasting trek. Op die manier verhoog hy die armoede.

Malriĉeco povas esti rigardata kiel destino kiun oni devas sufere elteni, aŭ kiel provokado kiun oni mem povas solvi.

Diferencoj inter homoj

Homoj diferenciĝas ĉe plia konsidero de la supre menciitaj faktoroj. Sekve diferenciĝas ankaŭ la kapablo akiri bonstaton. La ĝenerala supozo, ke ĉiuj homoj egalas, estas erara. Pli verŝajne tio estas mensogo. Fakte temas pri celdirektita trompado de aliuloj por propra profito. Tio enorme malhelpis en la pasinteco (kaj malhelpas nuntempe) la venkon super la malriĉeco. Pli bona estus la funda ekkono de tiaj kapablec-diferencoj de homoj por trovi taŭgan kaj konvenan enordigon laŭ individua laborkapablo. Tiu ĉi vojo estas neevitebla por venki malriĉecon. Ankaŭ la identigo de la kaŭzo de tiaj diferencoj inter la homoj valoras por kontraŭbatali mizeron.

Sekvoj de malriĉeco

Nacia malriĉeco damaĝas, kaj rekte kaj nerekte, la koncernajn ŝtatojn. Rekta sekvo estas la mizero de la malriĉuloj: povra nutrostato, malbona medicina prizorgado kaj daŭra ekspono al malfavoraj veterkondiĉoj rezultiganta malsanojn. Profesiuloj devas prizorgi kaj flegi malsanajn homojn kaj pezigas la naciajn elspezojn.

Nesufiĉaj enspezoj el imposto kolektita de la trafitaj ŝtatoj malhelpas fondi lernejojn kaj klerigajn centrojn kaj vivteni ilin. Nekonforma edukado denove malplibonigas la malriĉecon.

Nacia malriĉeco malhelpas la formadon de ŝtata havaĵo. Kiam la ekonomio estas fondita kun tro malmulte da propra kapitalo, la interezoŝuldoj malplialtigas la rentabilitaton. Plej negative premas la interezoŝarĝo. Se la kapitalo estas eksterlande prunteprenita, la ŝanĝiĝanta valuta kurzo plialtigas la interezoŝuldojn. Neniu lando povas eviti la mankon de mono kaj – kiel oftas en Afriko – oni kaptas la okazon ĉe la kapo kaj postulas nuligon de interezopago. Aŭ ĉesas entute la repago de la eksterlande prunteprenita kapitalo. Novan kapitalon oni poste ricevos nur kontraŭ pli alta interezo.

La ŝtato kiel alternativa kapital-akiranto estas trompa fonto. Ŝtato povas havigi al si monon el plialtigo de imposto. Tio same plialtigos la malriĉecon.

Belas hy met voorkeur die welgestelde persone, die wat nuwe ondernemings kan stig, skrik hy hulle af omdat hulle lewens-belangrike aktiwiteit word belemmer.

Nuwe enterpreneurs kan nie aangelok word nie en party van die wat in die land is en as sluitelpersoneel beskou moet word, verlaat die land. Die staat kan ook geld laat druk. Deur hierdie toedrag van sake word die waarde van die land se geld verminder, die prys van ingevoerde goedere styg en die armoede vergroot [(2)].

Arm persone kan in die versoeking kom om deur diefstal of swaar misdaad hulle onderhoud te verskaf. Toenemende misdaad skrik ondernemende persone nog meer van hulle belangrike taak af. Minder nuwe werksplekke word gestig. Die armoede van die nie misdaad plegende bevolking word al hoe erger.

In talle nasies word van kinders verwag om hulle ouers een dag te versorg. Hierdie gewoonte moedig aan om 'n groot getal kinders te he. Dit verhoog die bevolkingsontploffing en gelyktydig die behoefte aan nuwe werksgeleenthede. Slegs die welgesteldheid van werkende mense kan die opbou van finansiele reserves, selfversorging in die ouderdom en gewildheid om hulle familie kleiner te hou bevorder.

Nie net die betrokke nasies moet armoede baasraak nie. Indirek word ons almal gevra om 'n rol te speel. Dus bevorder die groot wêreldgelowe, Christenheid en Islam, die ideologie om armes te ondersteun. Gelyktydig belas die druk van immigrante uit arm na welgestelde lande die sosiale strukture van laasgenoemde lande.

Priaŭtora informo

La aŭtoro estas bestkuracisto. La esplorlaboroj de d-ro *Stampa* ĉe veterinara fakultato kaj farmacia entrepreno konigis lin en la tuta lando. Li poste instruis, kiel profesoro, la agronomi-studentojn ĉe la sudafrika universitato *Fort Hare*.

Lia kono de la priparolita temo baziĝas sur lia intereso pri la kampara loĝantaro en Sudafriko kaj en la apudlimaj, iamaj portugalaj, provincoj. D-ro *Stampa* verkis fakan instrulibron *"The diseases of lifestock in Africa, a farmer's guide"* kaj ankaŭ germanlingvajn romanojn "*Schicksal Angola*" (ISBN 3-89653-985-X) kaj "*Jim der Leopard*"" (ISBN 3-928295-04-0). Tiu lasta estas havebla ĉe la aŭtoro ankaŭ en la angla lingvo ("*Jim*") kaj en Esperanto (parto I: "Ĵim' la leopardido", parto II: Ĵim' la migrulo").

Se pliimpostigi antaŭ ĉio la bonstatulojn (kiuj fakte povus organizi novajn entreprenojn) tiuj estas fortimigitaj, ĉar ilia vivograva aktiveco estas malhelpata.

Oni ne povas allogi novajn entreprenistojn, kaj kelkaj el la loĝantoj kun ŝlosilaj pozicioj elmigros. La ŝtato ankaŭ povas presi novan monon. Sed tio malaltigos la monan valoron kaj la prezo por importvaroj altiĝos same kiel la malriĉeco.

Malriĉaj personoj estas tentataj vivteni sin per ŝtelado aŭ pli fortaj krimoj. Plialtigo de krimeco plie fortimigos entreprenistojn de ilia grava tasko. Fondiĝos malpli da novaj laborlokoj. La malriĉo de la honesta loĝantaro plialtiĝos.

En multaj landoj oni atendas de la infanoj, ke ili iam estonte zorgos pri siaj gepatroj. Tiu kutimo instigas pli altan infannombron. La eksploda kreskado plialtigas la loĝantaron kaj samtempe la bezonon por novaj laborlokoj. Sole la bonstato de laborantaj homoj povas plialtigi la fondon de financaj rezervoj, provizadon per propraj rimedoj por la aĝiĝo kaj la pretecon por malpli granda familio.

Ne nur la koncernaj ŝtatoj devas venki malriĉecon. Fakte ni ĉiuj estas elvokataj ludi certan rolon. La grandaj mondreligioj, kristanismo kaj islamo, pro tio ja subtenas la ideon helpi la mizerulojn. Sed samtempe la premo de enmigrado el malriĉaj en bonstatajn landojn plipezigas la socialajn strukturojn de tiuj lastaj.

Literaturo

(1) *G. van der Merwe* (1984). *Achievement, Motivation and the Entrepreneur. Inaugural Lecture, Fort Hare University Press N° C 64*

(2) *H.G. Schütte, S. Stampa & H.-D. Ortlieb* (1979). *Afrika betet anders. Verlag Weltarchiv GmbH, Hamburg*

Adreso de la aŭtoro
Dr. Siegfried Stampa
P.O. Box 543
ZA – 7830 – B r e d a s d o r p
SUDAFRIKO

<heidiusigistampa@aol.com>